

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Kaip kreiptis į teismą?

Kaip kreiptis į teismą?

Austrija

1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?

Prieš kreipiantis į teismą gali būti geriau pasinaudoti vienu iš alternatyvių ginčų sprendimų būdų.

2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?

Ieškinio senaties terminai kiekvienu atveju skiriasi. Dėl terminų turėtumėte pasikonsultuoti su teisininku.

3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?

Žr. „Teismų jurisdikcija“.

4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?

Žr. „Teismų jurisdikcija. Austrija“.

5 Į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?

Žr. „Teismų jurisdikcija. Austrija“.

6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?

Jeigu ginčo suma viršija 5 000 EUR., ieškinius teismuose nagrinėtinose civilinėse ir komercinėse bylose, pareiškiamus apylinkių teismuose (vok. *Bezirksgerichte*), kurių jurisdikcijai paprastai priklauso ne didesnės kaip 15 000 EUR vertės ginčai, turi pasirašyti advokatas. Teisinis atstovavimas neprivalomas bylose, kurias privalu kelti apylinkių teismuose, nepriklausomai nuo ginčo sumos (t. y. net jeigu ji viršija 15 000 EUR). Prie tokių bylų pirmiausia priskiriami sutuoktinių, civilinių partnerių arba šeimos narių ginčai, ginčai dėl žemės ribų, ginčai dėl kišimosi į teisę naudotis turtu, ginčai dėl nekilnojamojo turto nuosavybės, ginčai dėl jūrinių, vežėjų ir viešbučių valdytojų sutarčių su savo darbdaviais, keleiviais ir svečiais, taip pat ginčai dėl su galvijais susijusių trūkumų ir pan.

Reikalavimas būti atstovaujamam advokato taip pat netaikomas, kai ieškiniai pareiškiami ne ginčo tvarka (t. y. kai vyksta deklaratyvus teismo procesas pagal civilinę teisę, kuris yra lankstesnis ir ne toks formalus kaip ginčo procesas pagal Civilinio proceso kodeksą, vok. *Zivilprozessordnung*, ZPO). Prie tokių ieškinių pirmiausia priskiriami sutuoktinių, civilinių partnerių vienas kitam reiškiami ieškiniai arba ieškiniai dėl vaiko teisių, neveiksnių suaugusiųjų teisių, paveldėjimo reikalų, žemės ir turto registro bei įmonių registro reikalų, ne ginčo tvarka reiškiami ieškiniai dėl teisės į būstą ir t. t.

Kai teisinis atstovavimas apylinkių teismuose neprivalomas, rašytinį ieškinį arba prašymą pradėti procesą teisme gali pareikšti bet kuris asmuo.

Federalinių žemių teismuose (vok. *Landesgerichte*) pareiškiamus ieškinius teismuose nagrinėtinose civilinėse ir komercinėse bylose paprastai visada turi pasirašyti advokatas. Federalinių žemių teismų jurisdikcijai priklauso visi ieškiniai, nepriklausantys apylinkių teismų jurisdikcijai, nepriklausomai nuo ginčo sumos, pavyzdžiui, ginčai dėl pramoninės nuosavybės teisės, nesąžiningos konkurencijos ir vartotojų apsaugos organizacijų ieškiniai dėl teismo draudimų. Advokatas neprivalo pasirašyti ieškinių, kurie pareiškiami federalinės žemės teisme pagal darbo ar socialinės apsaugos teisės aktus (teismo procesuose pagal Darbo ir socialinės apsaugos teismų įstatymą, vok. ASGG). Prie tokių ieškinių pirmiausia priskiriami ieškiniai, kuriuos darbuotojai pagal darbo sutartį pareiškia darbdaviams.

7 Kur konkrečiai turi kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?

Rašytiniai ieškiniai turi būti siunčiami korespondencijai skirtu teismo adresu. Jeigu kuri nors šalis nori pati pateikti ieškinį teismui, ji turi pristatyti jį į teismo priimamąjį arba įmesti į teismo pašto dėžutę.

Jeigu reikalavimas būti atstovaujamam advokato netaikomas ir šaliai advokatas neatstovauja, šalis gali bet kurią teismo interesantų aptarnavimo dieną (vok. *Amtstag*, paprastai kartą per savaitę) žodžiu užregistruoti ieškinį jurisdikciją tam ieškiniui turinčiame apylinkės teisme arba apylinkės teisme, kurio aptarnaujamoje apylinkėje proceso šalis tuo metu gyvena.

8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?

Oficialioji visų teismų kalba yra vokiečių kalba. Kai kurie teismai taip pat leidžia vartoti Burgenlando kroatų, vengrų arba slovėnų kalbas kaip oficialiąsias kalbinių mažumų grupių kalbas.

Ieškiniai arba prašymai pradėti teismo procesą turi būti pareikšti raštu ir pasirašyti ranka. Jeigu reikalavimas būti atstovaujamam advokato netaikomas ir šaliai advokatas neatstovauja, kaip paaiškinta pirmiau, atsakyme į 7 klausimą, ieškinį taip pat galima pareikšti žodžiu apylinkės teisme, kurio jurisdikcijai šalis priklauso. Ieškinius galima pareikšti internetu per uždarą Austrijos e. teisingumo (ERV) platformą, bet tam reikia užsiregistruoti (tai finansiškai apsimoka tik tiems, kas Austrijos teismuose pareiškia daug ieškinių). Ieškinių negalima pareikšti e. paštu. Pasibaigus terminui, e. paštu pateikto ieškinio ištaisyti negalima. Ieškinių pateikimas faksu taip pat neatitinka Civilinio proceso kodekse (ZPO) nustatytą reikalavimą. Tačiau jeigu ieškinyje atsiunčiamas faksu, o vėliau pateikiamas ieškinio originalas, laikoma, kad ieškinyje pateiktas per nustatytą terminą.

Nuo 2013 m. pradžios dokumentus ir priedus teismams ir prokuratūroms galima teikti elektroniniu būdu, naudojantis piliečio kortelės (vok. *Bürgerkarte*) funkcija (lustine kortele arba mobiliuoju parašu), užpildžius elektronines formas, pateiktas interneto svetainėje „

Elektronische Eingaben an Gerichte und Staatsanwaltschaften“.

9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?

Privalomos formos yra parengtos tik prašymams išduoti sąlyginius mokėjimo įsakymus (vok. *Mahnklagen*). Visi ieškiniai, pagal kuriuos reikalaujama sumokėti iki 75 000 EUR, pagal šią mokėjimo įsakymo procedūrą (vok. *Mahnverfahren*) turi būti pateikti kaip prašymas išduoti mokėjimo įsakymą. Atitinkamas formos galima gauti teisme arba atsispausdinti iš [Federalinės teisingumo ministerijos](http://www.justiz.gv.at/) interneto svetainės. Atitinkamas formos galima gauti teisme arba atsispausdinti iš Federalinės teisingumo ministerijos interneto svetainės (<http://www.justiz.gv.at/>).

Yra parengtos neprivalomos formos, skirtos prašymams dėl teismo nurodymo nutraukti gyvenamojo būsto nuomos sutartį arba vienos ar kelių verslo patalpų nuomą.

Paprastai prie kiekvieno ieškinio galima pridėti bet kokius ieškinį pagrindžiančius dokumentus (daiktinius įrodymus; pateikiama tiek dokumentų kopijų, kiek yra ieškinio kopijų, žr. atsakymą į 12 klausimą). Prie ieškinio gali būti pridedami bet kokie rašytiniai susitarimai dėl jurisdikcijos arba šalies teismo (susitarimai dėl jurisdikcijos). Tas pats taikytina rašytiniams susitarimams dėl sutarties vykdymo vietos, jeigu ieškovas pageidauja remtis ta jurisdikcija, ir kitų konkrečių faktų, susijusių su jurisdikcija ar specialiomis procedūromis (pavyzdžiui, procedūra dėl vekselio apmokėjimo užtikrinimo).

10 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatui nuo pat ieškinio pareiškimo?

Teismo mokesčiai turi būti sumokami iš karto, kai teismui pareiškiamas civilinis ieškinys; jie nustatomi siekiant padengti bendras pirmosios instancijos teismo proceso išlaidas. Mokesčių dydis paprastai nustatomas pagal ginčo sumą. Jie turi būti sumokami pareiškiant ieškinį, geriausiai – pirmame ieškinio puslapyje nurodant leidimą atskaityti reikiamą sumą (pvz., mokėjimo paskirtyje nurodant „teismo mokesčiai“, kartu su IBAN kodu, o kai mokėjimas tarptautinis – ir su BIC kodu).

Tai, kaip sumokama advokatui, yra individualaus susitarimo dalykas; tą patį galima pasakyti apie mokesčio advokatui dydį (išskyrus atvejus, kai dėl mokėjimo susitariama pagal Advokatų užmokesčio tarifų įstatymą (vok. *Rechtsanwaltstarifgesetz*) arba Bendrųjų advokatų užmokesčio kriterijų įstatymą (vok. *Allgemeine Honorar-Kriterien*). Paprastai reikalauti, kad kita proceso šalis atlygintų išlaidas, galima tik tada, kai priimamas galutinis teismo sprendimas, o išlaidų atlyginimas visada priklauso nuo to, kas laimėjo teismo procesą.

11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?

Teisinė pagalba teikiama asmenims, kurie negali padengti teismo proceso išlaidų nesukeldami pavojaus savo pragyvenimui. Teisinės pagalbos prašymą galima pateikti žodžiu arba raštu teisme, kuriame vyksta arba turi vykti teismo procesas. Jeigu to teismo buveinė yra ne apylinkės teismo apylinkėje, kurioje asmuo nuolat ar laikinai gyvena, prašymą taip pat galima žodžiu užregistruoti to asmens gyvenamosios vietos apylinkės teisme.

Jeigu tenkinamos finansinės ir materialinės sąlygos, teisinės pagalbos galima prašyti prieš pareiškiant ieškinį tam ieškiniui pareikšti ir (arba) visam tolesniam teismo procesui.

Papildoma informacija apie teisinę pagalbą pateikta Federalinės teisingumo ministerijos interneto svetainės <http://www.justiz.gv.at> skiltyje „Service“ (Pagalbos centras). Iš šios interneto svetainės taip pat galima atsisiųsti prašymų formas, kuriose pateikiama papildomos informacijos ir patarimų.

12 Nuo kurio momento mano ieškinys laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškinys pareikštas tinkamai?

Ieškinys laikomas pareikštu, kai jį gauna jurisdikciją (bent jau teoriškai) turintis teismas. Ieškinys laikomas tinkamai pareikštu, jeigu teismas neturi pagrindo jį iš karto atmesti ar taisyti (kitais atvejais, jeigu nustatoma, kad šis ieškinį galima nagrinėti pagal proceso taisykles). Turi būti pateikta tiek raštinio ieškinio kopijų, kiek yra proceso šalių (po vieną kopiją kiekvienai priešingai šaliai ir viena kopija teismui). Jeigu ieškinyje yra formos ir (arba) turinio klaidų, teismas tikriausiai nurodys trūkumus ištaisyti. Tuose nurodymuose bus išdėstytos trūkumų neištaisymo iki reikalaujamos datos pasekmės. Ieškinio gavimo patvirtinimas paprastai išduodamas tik to paprašius, išskyrus atvejus, kai ieškinys pareiškiamas per Austrijos e. teisingumo platformą, – tada gavimas patvirtinamas automatiškai.

13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

Teismo procesuose dėl mokėjimo įsakymo (vok. *Mahnverfahren*) ieškinio formoje jau yra prašymas išduoti mokėjimo įsakymo kopiją, skirtą vykdymui užtikrinti. Todėl ieškovas automatiškai gauna arba mokėjimo įsakymo kopiją, skirtą vykdymui užtikrinti (vykdomąjį raštą, vok. *Exekutionstitel*), arba kitos proceso šalies laiku pateikto prieštaravimo kopiją ar pranešimą apie jį, paprastai kartu su šaukimu į žodinį bylos nagrinėjimą (kuriuo pradedamas įprastas teismo procesas). Tai, prieš kiek mažiausiai laiko reikia pateikti šaukimą į teismą, kai teismo procesas vyksta apylinkių teismuose, kol kas nenustatyta, tačiau tuo atveju, kai teismo procesas vyksta federalinių žemių teismuose, šis laikotarpis yra ne trumpesnis negu trys savaitės.

Teismo procesuose dėl teismo nurodymo, kuriuo nutraukiama gyvenamųjų arba komercinių patalpų nuomos sutartis, nuomotojas turi atskirai prašyti nurodymo nutraukti nuomą kopijos, skirtos vykdymui užtikrinti. Jeigu, gavęs pranešimą, asmuo laiku (per keturias savaites) pateikia prieštaravimą, nuomotojas informuojamas automatiškai (paprastai kartu su šaukimu į posėdį).

Išskyrus specialiuosius teismo procesus (pavyzdžiui, procesus dėl nurodymo sumokėti skolą, apmokėti vekselį arba dėl nuomotojo pranešimo apie nuomos nutraukimą), jurisdikciją turintis apylinkės teismas, gavęs ieškinį (jeigu ieškinio trūkumų pašalinimo procedūra yra užbaigta), paprastai ieškinį įteikia atsakovui automatiškai, kartu su šaukimu į posėdį, ir tuo pačiu metu šaukimą į posėdį nusiunčia ieškovui. Skundą gavus federalinės žemės teismuose nagrinėjamose bylose, atsakovo automatiškai paprašoma pateikti rašytinį atsiliepimą į ieškinį (ir primenama, kad atsiliepimą turi pasirašyti advokatas). Jeigu atsakovas laiku nepateikia atsiliepimo į ieškinį, ieškovo prašymu paskelbiamas sprendimas už akių; priešingu atveju teismo procesas sustabdomas. Jeigu atsiliepimas gaunamas laiku, ieškovui nusiunčiama jo kopija, dažnai kartu su šaukimu į posėdį.

Parengiamajame posėdyje (pirmajame žodinio bylos nagrinėjimo posėdyje) su proceso šalimis, kurios paprastai turi dalyvauti asmeniškai, nebent jų atstovai būtų pakankamai informuoti apie faktus, aptariamas tolesnis tvarkaraštis ir proceso tvarka, o tada teismas dėl jų nusprendžia. Šis tvarkaraštis ir proceso tvarka įrašomi į posėdžio protokolą kaip bylos tvarkaraštis. Posėdžio protokolo kopija turi būti pateikiama bylos šalims arba jų atstovams). Apie bylos tvarkaraščio pakeitimus proceso šalims turi būti pranešama, ir, jei tai tikslinga, šie pakeitimai patogiu laiku su jomis aptariami.

Paskutinis naujinimas: 19/04/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.